

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de către Cabinetul Avocatului „Mocanu Serghei”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Cabinetul Avocatului „Mocanu Serghei” împotriva Societății pe Acțiuni „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” în procedura falimentului, cu privire la încasarea datoriei contractuale, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 27 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Cabinetul Avocatului „Mocanu Serghei” și s-a menținut hotărârea din 06 octombrie 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru

*(Dosarul nr. 2rac-236/23
NR. PIGD 2-18201728-01-2rac-06092023)*

Recursul declarat după 01 septembrie 2023.
Invocarea declarativă a art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă nu constituie temei pentru admisibilitatea recursului.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. T. Sîrcu,
Curtea de Apel Chișinău, jud. I. Secieru, V. Cotorobai, M. Anton,

16 iulie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de Cabinetul Avocatului „Mocanu Serghei”

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Ion Munteanu, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 24 octombrie 2018, CA „Mocanu Serghei” a depus o cerere de chemare în judecată împotriva SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” în procedura falimentului, prin care a solicitat încasarea datoriei contractuale, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii reclamantul CA „Mocanu Serghei” a invocat că a încheiat cu SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” în procedura falimentului, contractul nr. 429 din 01 aprilie 2015, prin care a acordat asistență juridică până la 17 august 2015, ori ultima, unilateral, a reziliat contractul.

3. În temeiul pct. 2.1 al contractului, onorariul convenit și care urma a fi plătit reclamantului de către pârâtă, constituie suma de 6 000 lei lunar și onorariul de succes în cuantum de 4 % din toate creanțele, sumele bănești și valoarea bunurilor revendicate în folosul SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” în procedura falimentului, la revendicarea cărora a participat în temeiul pct.1 al contractului.

4. În urma acțiunilor întreprinse de CA „Mocanu Serghei” în temeiul contractului, prin hotărârea din 27 mai 2015 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, devenită irevocabilă la 27 octombrie 2015, acțiunea depusă de SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” în procedura falimentului, împotriva SRL „Monzo” a fost admisă integral, fiind încasată, în total suma de 75 959,13 lei. Astfel, pârâta are obligația de a achita onorariul lunar de 6 000 lei pentru perioada mai 2015 – august 2015 în sumă de 24 000 lei și 4% din suma încasată prin hotărârea din 27 mai 2015 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, devenită irevocabilă la 27 octombrie 2015, ceea ce constituie suma de 3 038,36 lei.

5. Reclamantul a susținut că, a expediat cererea prealabilă în adresa SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” care a fost recepționată la 10 august 2018 și a solicitat restituirea datoriei în termen de 7 zile de la

recepționare, însă ultima refuză executarea benevolă a obligației stipulate în pct. 2 al contractului.

6. Reclamantul CA „Mocanu Serghei” a solicitat încasarea din contul SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” a datoriei în sumă de 27 038,36 lei și a dobânzii de întârziere în mărime de 3 996,50 lei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

7. Prin hotărârea din 06 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de CA „Mocanu Serghei” împotriva SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” în procedura falimentului privind încasarea datoriei pentru serviciile juridice prestate conform contractului de asistență juridică nr. 429 din 01 aprilie 2015 în sumă de 24 000 lei, a dobânzii de întârziere rezultată din datorie în sumă de 24 000 lei, ca fiind tardivă.

S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de CA „Mocanu Serghei” împotriva SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” în procedura falimentului privind încasarea datoriei pentru serviciile juridice prestate conform contractului de asistență juridică nr. 429 din 01 aprilie 2015 în sumă de 3 038,36 lei, a dobânzii de întârziere rezultată din datorie în sumă de 3 038,36 lei și a cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

8. La 27 octombrie 2022, CA „Mocanu Serghei”, a declarat apel împotriva hotărârii din 06 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

9. Prin decizia din 27 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de CA „Mocanu Serghei” și s-a menținut hotărârea din 06 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Cabinetul Avocatului „Mocanu Serghei” împotriva Societății pe Acțiuni „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” în procedura falimentului, cu privire la încasarea datoriei contractuale, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

10. Pentru a decide astfel, instanța de apel, analizând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu

circumstanțele de fapt și de drept invocate, a considerat că concluzia instanței de fond este una corectă.

11. Instanța de apel a reținut că prin acțiune CA „Mocanu Serghei” a solicitat încasarea de la SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” a sumei de 24 000 lei pentru perioada mai-august 2015 (câte 6 000 lei lunar) invocând pretinsa datorie în temeiul contractului de asistență juridică nr. 429 din 01 aprilie 2015 (contract), reziliat unilateral de către ultima la 17 august 2015.

12. Pct. 2.1 și 2.2 din contractul de asistență juridică nr. 429 din 01 aprilie 2015 reglementează onorariul:

„2.1 onorariul convenit și care urmează a fi plătit „avocatului” de către „client” [...] și onorariul de succes în cuantum de 4% din toate sumele bănești revendicate efectiv în folosul SA „Combinatul de Produse Cerealiere Chișinău” în procedura falimentului în urma litigiilor câștigate în instanța de judecată cu participarea avocatului.

„2.2 onorariul lunar urmează a fi plătit „avocatului” la contul avocatului indicat în prezentul contract, de către „Client” [...], iar onorariul de succes în cuantum de 4% din creanțele, sumele bănești se achită în termen de 15 zile de la data intrării sumelor bănești încasate în casa sau contul bancar al Clientului.”

13. Prin hotărârea Judecătoria Botnica, mun. Chișinău nr. 2c-286/14 din 27 mai 2015, s-a admis integral cererea de chemare în judecată, s-a încasat de la SRL „Monzo” în beneficiul SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” în procedura de faliment, suma de 75 959,13 lei, cu titlu de datorie, suma de 2 400 lei, cu titlu de penalitate, suma de 2 278,77 lei, cu titlu de taxă de stat, iar în total suma de 78 237,90 lei. Conform inscripției se atestă că hotărârea a devenit irevocabilă la 27 octombrie 2015.

14. Potrivit art. 6 al contractului de asistență juridică nr. 429 din 01 aprilie 2015 s-a stabilit ordinea predării-recepționării serviciilor:

„6.1 „avocatul” și „clientul” semnează un act de predare-primire a serviciilor prestate:

- în termen de 5 zile calendaristice după obținerea hotărârii irevocabile pe fiecare litigiu finisat, și
- la finisarea fiecărei luni în privința restului serviciilor prestate.

„6.2 „avocatul” eliberează „clientului” factura pentru serviciile prestate.”

15. Respectiv, instanța a constatat că Mocanu Serghei și-a exercitat dreptul la acțiune în apărarea interesului încălcat cu depășirea termenului general de prescripție, or, în speță, sfârșitul termenului de prescripție extinctivă pentru care reclamantul este în drept să pretindă încasarea pretinsei datorii din prestarea serviciilor ce reiese din contractul de asistență

juridică, este data 16 septembrie 2018, pe când cererea de chemare în judecată a fost depusă la 24 octombrie 2018.

16. Având în vedere că CA „Mocanu Serghei” a omis termenul de prescripție extinctivă de 3 ani, stabilit de către legislator în scopul apărării drepturilor și intereselor sale prin depunerea unei acțiuni civile, instanța de apel consideră că concluzia primei instanțe despre respingerea acțiunii depuse de CA „Mocanu Serghei” împotriva SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” în procedura falimentului privind încasarea datoriei pentru serviciile juridice prestate conform contractului de asistență juridică nr. 429 din 01 aprilie 2015, în sumă de 24 000 lei, a dobânzii de întârziere rezultate din datorie în sumă de 24 000 lei, ca fiind tardivă, este corectă.

17. La caz, instanța de apel a menționat că argumentele CA „Mocanu Serghei” precum că nu poate fi reținută poziția instanței de fond de respingere a cerințelor din acțiune înaintate de reclamant, precum că acțiunea este depusă cu încălcarea termenului de prescripție extinctivă de 3 ani prevăzut de art. 267 din Codul civil, sunt neîntemeiate or, din materialele cauzei s-a constatat că acțiunea a fost înaintată la 24 octombrie 2018 vădit cu omiterea termenului de prescripție pentru această pretenție, iar reclamantul nu a solicitat aplicarea prevederilor art. 116 din Codul de procedură civilă privind repunerea în drepturi în cazul omiterii termenului de prescripție. În cazul de față termenul de prescripție începe a curge din momentul nașterii dreptului la acțiune - atunci când CA „Mocanu Serghei” a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său.

18. Astfel dreptul său pretins este încălcat din data punerii debitorului (pârâtului) în întârziere ca urmare a expirării termenului pentru executarea fiecărei prestații lunare succesive în parte și nu ca urmare a somației CA „Mocanu Serghei” (art. 617 alin. (2) lit. a) și art. 272 alin. (1) și alin. (9) din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019). Somația, în cazul de față este obligatorie sub aspectul respectării de către reclamant a procedurii prealabile de soluționare a litigiului și eventualei restituiri a cererii de chemare în judecată în temeiul art. 170 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă în cazul în care acesta nu o va respecta și nu sub aspectul începerii curgerii termenului de prescripție ca urmare a neexecutării de către pârât a celor pretinse de reclamant în somație.

19. Instanța de apel a constatat că avocatul Mocanu Serghei nu a eliberat clientului nici o factură pentru serviciile prestate și nu a prezentat clientului nici un act de predare-primire a serviciilor prestate, or, nici o copie a vreunei facturi sau actului de predare-primire semnate de ambele părți nu a fost anexată de către reclamant la cererea de chemare în judecată în susținerea pretențiilor sale. Prin urmare, Mocanu Serghei nu a anexat dovezi admisibile

în vederea susținerii poziției sale procedurale cu referire la faptul prestării acestor servicii, or, anexarea la cererea de chemare în judecată a contractului de asistență juridică nu reprezintă o probă admisibilă a faptului prestării serviciilor juridice, iar contractul încheiat nu denotă și executarea acestuia în condițiile în care legislatorul instituie obligații pozitive prestatorului de servicii.

20. Astfel, în condițiile în care CA „Mocanu Serghei” nu a anexat nici o probă în susținerea poziției sale de prestare a serviciului de asistență juridică, instanța de apel a considerat că concluzia primei instanțe despre respingerea cerinței CA „Mocanu Serghei” cu privire la încasarea datoriei pentru serviciile juridice prestate conform contractului de asistență juridică nr. 429 din 01 aprilie 2015, în sumă de 3 038,36 lei și a dobânzii de întârziere rezultate din datoria în sumă de 3 038,36 lei, este corectă, or, reclamantul-apelant nu a realizat sarcina probațiunii în sensul art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă care să dovedească circumstanțele de fapt, pe care le invocă drept temei.

21. Instanța de apel a considerat că prima instanță corect și întemeiat a ajuns la concluzia că, CA „Mocanu Serghei” nu a anexat la materialele cauzei un raport cu privire la lucrul efectuat în calitate de avocat în cauza unde a fost pronunțată hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău nr. 2c-286/14 din 27 mai 2015, în care să fie descrise suficient de detaliat acțiunile întreprinse și timpul cheltuit. În jurisprudența CtEDO, ne reprezentarea dării de seamă a dus la respingerea pretenției cu privire la costuri și cheltuieli (a se vedea Lupăcescu și alții c. Moldovei, 21 martie 2006, § 40 și Amihalachioaie c. Moldovei, 20 aprilie 2004, § 47).

22. Instanța de apel a mai reținut că instanța de fond just a conchis asupra faptului că acțiune CA „Mocanu Serghei” cu privire la încasarea datoriei contractuale, a dobânzii de întârziere este neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

23. La 04 septembrie 2023, CA „Mocanu Serghei”, a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 27 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, hotărârii din 06 octombrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii, precum și compensarea tuturor cheltuielilor de judecată.

SOLICITAREA RECURENTULUI

24. În susținerea recursului a indicat că soluțiile instanțelor ierarhic inferioare sunt arbitrare care se bazează în mod determinat pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

25. În viziunea recurentului, soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns. Astfel, la adoptarea soluției, urma să concluzioneze sub aspectul temeiniciei acțiunii, rezultând din circumstanțele pricinii constatate de instanța de judecată, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

26. În drept a invocat art. 432 alin. (2) lit. e) din Codul de procedură civilă în redacția până la 01 septembrie 2023.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

27. Art. 434 al Codului de procedură civilă prevede următoarele:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

28. Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 27 aprilie 2023. Decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2023, a fost expediată CA „Mocanu Serghei”, prin intermediul poștei electronice la data de 09 iulie 2023 (f.d. 41, vol. II). Astfel, recursul declarat de către CA „Mocanu Serghei” prin intermediu poștei terestre, la 04 septembrie 2023, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

29. La 29 decembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul oficiului poștal, a expediat în adresa intimă, recursul declarat de CA „Mocanu Serghei”, împotriva deciziei din 27 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului. (f.d. 56, vol. II)

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

30. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 18 august 2023, cu excepția art. IV,

V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel. În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului depus de CA „Mocanu Serghei”, împotriva deciziei din 27 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, va fi examinată prin prisma temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare de la 01 septembrie 2023.

31. Art. 433 alin. (1), lit. a) din Codul de procedură civilă relevă că:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1)”

32. Art. 432 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă reglementează că:

„Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

33. În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

MOTIVAREA INSTANȚEI

34. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

35. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul

de procedură civilă (în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare de la 01 septembrie 2023).

36. Din analiza recursului declarat de CA „Mocanu Serghei” rezultă că, drept temei de declarare a recursului au fost invocate prevederile art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă (vezi pct. 32).

37. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a hotărârii contestate, or, motivele invocate în cererea de recurs sunt similare celor invocate în cadrul judecării anterioare a cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat corespunzător cu respectarea prevederilor legale.

38. De asemenea, motivele menționate în cererea de recurs sunt similare celor invocate în cadrul judecării anterioare a cauzei, asupra căror instanța de apel, s-a pronunțat corespunzător cu respectarea prevederilor legale.

39. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea repetată a situației (redată în instanța de fond), nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

40. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

41. În contextul prevederilor art. 432 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în cazul invocării inclusiv în recurs de către recurent a temeiurilor conținute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs verifică sub aspectul dat temeiurile recursului.

42. La acest aspect, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa constantă, statuează că, dreptul de acces la instanță nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p. 38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45). Procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care

implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991).

43. Din considerentele redate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de CA „Mocanu Serghei”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare prin prisma art. 433 alin. (1) lit. a), urmează a fi considerat inadmisibil.

44. Din aceste motive, în conformitate cu art. art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de către Cabinetul Avocatului „Mocanu Serghei”, împotriva deciziei din 27 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Ion Munteanu